

KVALITETS - KOMPETANSEPLAN
FOR BARNEHAGENE
I EIGERSUND
2017-2021

(PR. 13.03.2017)

EIGERSUND
KOMMUNE

Innhold

Innledning.....	3
Visjon.....	4
Verdier	5
Mål for kvalitets- og kompetanseplanen	5
Områder for kvalitetsarbeid.....	5
Fokusområder 2017-2021	6
Implementering	11
Tidsplan.....	12
Evaluering av kvalitets- og kompetanseplanen.....	13

Innledning

Kvalitets- og kompetanseplanen gjelder for hele barnehagesektoren i Eigersund kommune. Fylkesmannens føringer når det gjelder hvilke områder en bør satse på, samt lokale prioriteringer danner bakteppe for valgte fokusområder i planen.

Med planen ønsker vi å bidra til kontinuerlige utviklingsprosesser og kompetanseløft i barnehagene. En god og fremtidsrettet barnehage må hele tiden være villig til å sette søkelys på egen praksis, samt justere praksis når dette er nødvendig. Vi er opptatt av å lære sammen og sammen utvikle en lærende barnehagesektor og lærende

barnehager. Hvordan vi skal oppnå dette handler om å ta i bruk ulike verktøy og arbeidsmetoder. I noen tilfeller tilbys kurs for alle ansatte eller grupper av ansatte som så igjen jobber videre med temaet i egen barnehagen. Men det kan også handle om mer langsiktige prosjekt, nettverksarbeid og drøftinger innad i barnehagene. Styrer og pedagogiske ledere har et særlig ansvar for å drive kompetanseutviklingen framover i egen virksomhet og bidra til at ny kunnskap implementeres i praktisk liv i barnehagene.

GRUNNLAGET

Det er Lov om barnehager, nåværende Rammeplan og utkast til ny rammeplan som er lagt til grunn for kvalitets- og kompetanseplan for alle barnehagene i Eigersund kommune.

Visjon

SE

Hvert barn i barnehagen skal bli sett av de voksne hver dag. Det innebærer at den enkelte voksne ser det enkelte barn, prater med det og er opptatt av hvordan barnet har det i barnehagen.

MØTE

Barnet skal bli møtt av voksne som inntoner seg barnet. Den enkelte voksne har ansvar for å imøtekomme barnet ut fra barnets utvikling, egenskaper, interesser og modning.

HØRE

Barnet skal oppleve voksne som er opptatt av og interessert i det. Den enkelte voksne skal være åpen og tilgjengelig for å motta barnets meninger, ytringer og formidling av ønsker og behov. Dette gjelder både nonverbal og verbal kommunikasjon.

Verdier

FELLESSKAP

Barnehagene skal være inkluderende fellesskap der hvert barn møtes ut i fra egne forutsetninger. Samtidig skal barnehagen være et sted der empati, omtanke og sosialt ansvar og hensyn til andre utvikles og er sentralt.

OMSORG

Barna i barnehagen skal oppleve god tilknytning og god fysisk og psykisk omsorg som kilde for trivsel og utfoldelse.

MEDANSVAR

Medansvar handler om at barna ut i fra alder gradvis skal lære å ta ansvar for seg selv, for andre og hverandre,

miljø og omgivelser. I barnehagen handler medansvar om at barna naturlig inkluderes i ulike oppgaver og ansvar sammen med og under veiledning av voksne rollemodeller. Det handler om å utvikle gode borgerholdninger og vilje til å bidra for felleskapets beste. Det er viktig at små barn ikke pålegges ansvar og oppgaver de ikke er modne for.

MENNESKEVERD

Hvert enkelt barn er unikt og skal møtes med respekt.

Mål for kvalitets- og kompetanseplanen

- Gjennom planen vil vi øke kompetansen til den enkelte ansatte og personale som gruppe, noe som videre skal gi barna et bedre kvalitativt barnehagetilbud.
- Vi vil vektlegge en hverdag med fokus på evnen til å se det enkelte barn, både enkeltvis og i gruppe.

Områder for kvalitetsarbeid

BARNA

- Planen skal gjennom sin visjon, verdier og mål sikre enkeltbarnet- og barnegruppens interesser og behov for en allsidig og variert utvikling.
- Planen skal sikre progresjon i det pedagogiske arbeidet på den enkelte avdeling i den enkelte barnehage.

FORELDRENE

- Planen skal sikre at foreldregruppen opplever og erfarer at barnehagen ivaretar både barna og sikrer kompetanseheving i personalgruppen.
- Planen skal videre sikre at foreldene erfarer at deres barnehage er under utvikling.

PERSONALE

- Planen skal sikre kompetanseheving, både for den enkelte og for personale som gruppe.
- Planen skal sikre at barnehagen har tatt hensyn til de enkelte yrkesgruppene i barnehagen sine behov for utvikling.
- Planen skal videre sikre at barnehagen drives etter gjeldene lover og forskrifter og intensjonen etter ny Rammeplan.

Fokusområder 2017-2021

INNLEDNING

Kvalitets- og kompetanseplanen inneholder fokusområder som er i tråd med Fylkesmannens satsingsområder, prioriterte satsingsområder i kommunen og prioriterte områder for å sikre rett kompetanseheving som er i tråd med Lov om barnehager, ny Rammeplan og andre gjeldende forskrifter.

Kvalitets- og kompetanseplanen inneholder fire ulike hovedfokusområder:

- Psykisk helse
- Barn med særlige behov
- Lek
- Pedagogisk ledelse

Tidlig innsats er et område som skal «favne om» alle disse fire fokusområdene.

PSYKISK HELSE

Det er grunnleggende trygghet, tilhørighet og felleskap med andre som er avgjørende for å utvikle en god psykisk helse. Det er en tilstand av velvære der individet realiserer sine muligheter, kan håndtere livets normale stress, kan arbeide på en fruktbar og produktiv måte og har mulighet til å bidra for samfunnet.

BARN MED SÆRLIGE BEHOV

Barn med særlige behov for spesialpedagogisk hjelp har rett til spesialpedagogisk hjelp både for at barnet skal ha utbytte av barnehagetilbudet på linje med andre barn og for at barnet tidlig skal få hjelp og støtte.

At barn får nødvendig hjelp allerede i barnehagealder, kan bidra til et bedre utbytte av barnehagen og mindre behov for spesialundervisning senere i utdanningsløpet. Retten til spesialpedagogisk hjelp for barn med særlige behov er et viktig tiltak for å sikre tidlig innsats for barn yngre enn opplæringspliktig alder (høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet om forslag til endringer i barnehageloven og opplæringsloven).

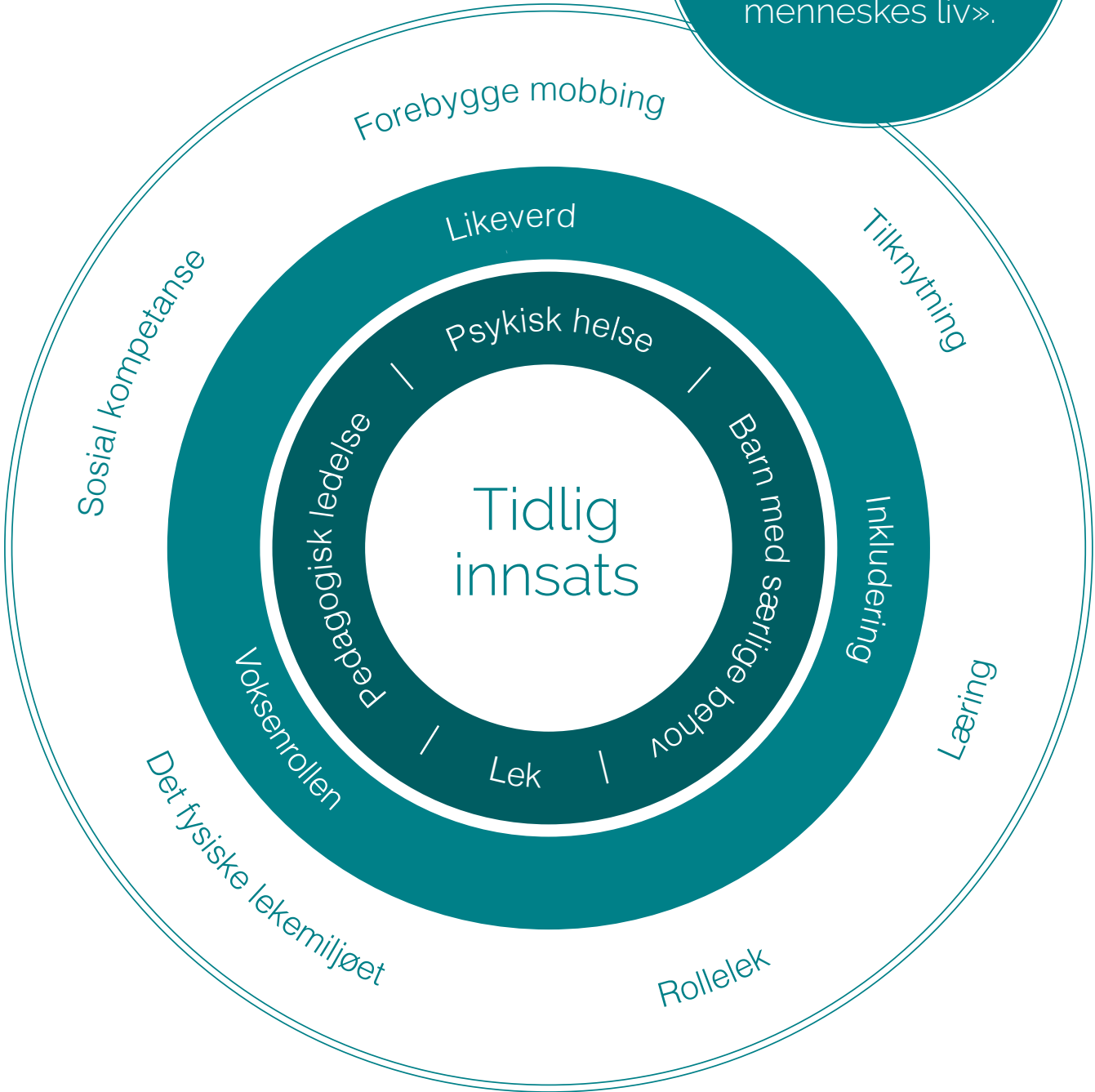
LEK

Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi barna mulighet for lek som kilde til trivsel. Lek er en grunnleggende livs- og læringsform. I lek kan barna delta med lyst og engasjement. Et lekende barn kan skille lek fra andre aktiviteter og tolke lekesignaler. Barn som leker, viser evne til å slappe av, la seg rive med og ha det morsomt alene eller sammen med andre. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og kjenne at egen opplevelsesverden gjelder. Konstruktiv, sosial utvikling skjer i relasjoner hvor målet er likeverdighet mellom deltagerne slik tilfellet er i lek.

PEDAGOGISK LEDELSE

Et viktig område for kompetanseplanen er å videreutvikle ledere i barnehagen og gi bedre ledelseskompetanse. Vi vil styrke pedagogiske ledere i rollen å utøve pedagogisk ledelse. Gode ledere gjør medarbeidere inspirert, motivert og aktivert til å arbeide i tråd med offentlige retningslinjer som regulerer virksomheten. Pedagogiske ledere skal sammen med styrer utvikle barnehagen til en lærende organisasjon og bidra til at barnehagen som en helhet jobber ut i fra faglig og forskningsbasert kunnskap.

«Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i et menneskes liv».

Kvalitets- og kompetanseplanen inneholder videre tre områder som skal ligge til grunn og skape gode rammer for arbeidet med hovedfokusområdene:

- Likeverd
- Inkludering
- Voksenrollen

LIKEVERD

Barnehagen skal fremme likeverd. Disse verdiene skal prege barnehagens arbeid slik at alle barn har like muligheter uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering.

INKLUDERING

Inkludering betegnes som en prosess og et mål hvor deltakelse i fellesskapet er bygd over forskjellene. Kjernen i inkludering er å øke individets deltakelse og utbytte av å delta og reelt påvirke dette fellesskapet. Det innebærer videre at alle barna skal ha tilhørighet i en gruppe og ta del i fellesskapet i barnehagen.

VOKSENROLLEN

En av de viktigste faktorene når det gjelder kvalitet i barnehagen er de voksne som arbeider der. Det er viktig at de voksne som jobber i barnehagen har god kunnskap om barns behov, er gode på å skape relasjon til barn og mellom barn, samt klarer å gi enkeltbarnet og gruppa nødvendig støtte, stimulering og oppfølging. De voksne må hele tiden balansere barns behov for trygghet og barns behov for utfordringer, lek og læring. I barnehagen har lek en sentral rolle, og de voksne må derfor inneha kunnskap og evne til å bidra til at barns lek utvikles og får gode kår i barnehagen.

Kvalitets- og kompetanseplanen inneholder deretter seks områder barnehagen skal jobbe spesifikt med:

- Forebygge mobbing
- Tilknytning
- Læring
- Det fysiske lekemiljøet
- Rollelek
- Sosial kompetanse

FOREBYGGE MOBBING

Hvert eneste barn har rett til et godt og trygt psykososial miljø i barnehagen. I dette ligger også behovet for og retten til å være en del av et fellesskap. I arbeidet med psykisk helse og et godt og trygt psykososialt miljø er forebygging av mobbing et viktig og nødvendig tema. I dette arbeidet skal en etterstrebe en felles plattform, felles holdninger og felles forståelse i personalgruppen. Barnehagen skal jobbe målrettet for å oppnå gode relasjoner og positivt samspill mellom barna og for at alle barn skal oppleve vennskap i barnehagen. Alle skal bli inkludert i lek og fellesskap. Barnehagen skal etterstrebe et gjensidig og åpent samarbeid mellom barnehage og foresatte.

TILKNYTNING

Tilknytning kan være utvikling av sterke, følelsesmessige bånd mellom barn og omsorgsgiver som finner sted i løpet av barnets første leveår. Tilknytning har særlig blitt studert av den britiske psykologen John Bowlby, som beskrev gråt, klenging, frykt for fremmede og trygghetssøking som deler av et større biologisk betinget system, som bidrar til å opprettholde nærhet mellom foreldre og barn og sikrer omsorg og beskyttelse. Tilknytningen utvikler seg gjennom ulike faser, og en trygg tilknytning antas å ha betydning

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre».

for forholdet til andre mennesker (venner, partnere) senere i livet.

LÆRING

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer og fenomener og bidra til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet og vitebegjær skal anerkjennes og stimuleres og ligge til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til et læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

DET FYSISKE LEKEMILJØ

De fysiske rammene i barnehagen gir utgangspunkt og forutsetninger for barnas lek. Utformingen av det fysiske miljøet bidrar til å fremme ulike leketyper og dempe/hemme andre. Hvordan det fysiske miljøet er tilrettelagt vil derfor være med på å bidra til å stimulere og inspirere til ulike typer lek. Det handler både om inndeling av rom, innredning, plassering av innredningen samt hvilket lekemateriell som er tilgjengelig for barna. Utformingen av det fysiske miljøet må derfor stadig være gjenstand for et kritisk blikk for å gi de ulike typer lek så gode vilkår som mulig og må ses i sammenheng med barnegruppen og den lek som dominerer blant barna.

ROLLELEK

Rollelek er identifikasjon. Den som leker er en annen. Barnet går inn i rolle og oppfører seg og snakker slik som rollen krever. I denne formen for lek prøver barn ut forskjellige måter å være, snakke og oppføre seg på,

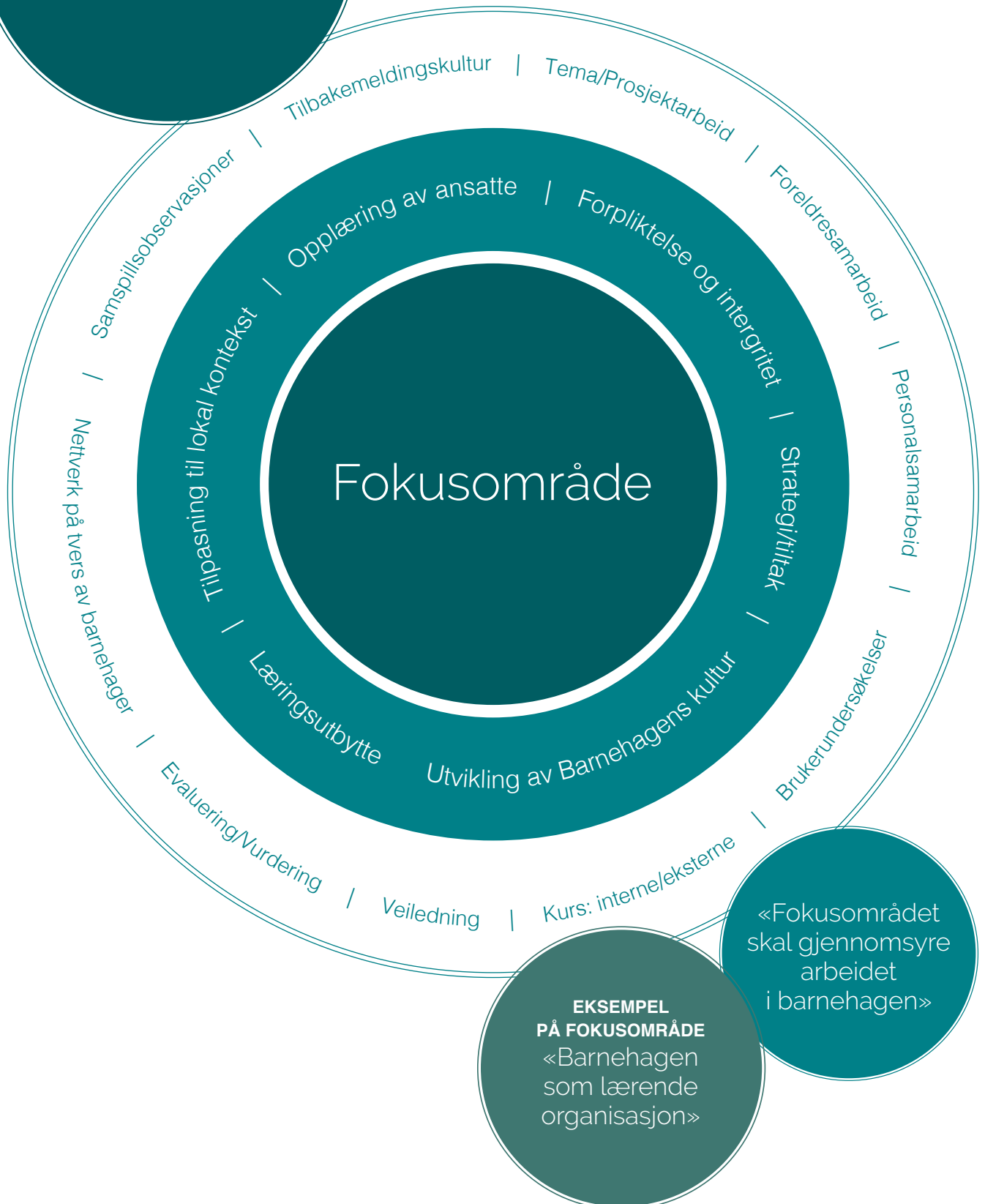
og de henter inspirasjon til sin lek og fantasi fra andre mennesker og ting de ser rundt seg.

SOSIAL KOMPETANSE

Sosial kompetanse er barnets evne til å mestre samspill med andre barn og voksne. Det sosiale samspillet er utgangspunkt for trivsel, utvikling og læring. Det hvert enkelt barn erfarer i samspill med andre barn og voksne gir grunnlag for dets videre utvikling. Og anerkjennende og støttende relasjoner er grunnlag for utviklingen av sosial kompetanse. Det handler om å kunne samhandle positivt med andre, både barn og voksne, i ulike situasjoner. Denne kompetansen kommer til uttrykk og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. I sosial kompetanse inngår: empati og rolletaking, prososial adferd, selvkontroll, selvhevdelse og lek, glede og humor.

Model for implementering av fokusområder

Implementering

EN MODELL FOR IMPLEMENTERING

Det er utarbeidet en modell for hvordan den enkelte barnehage skal jobbe med fokusområdene. Denne er kalt en modell for implementering.

Modellen har barnehagen som lærende organisasjon som utgangspunkt. Fokusområdet barnehagen har valgt ut settes i sentrum.

Som en lærende organisasjon skal fokusområdet gjennomsyre arbeidet i barnehagen. Lederen har det overordnede ansvaret og skal bidra til at det blir arbeidet bredt og på flere nivåer med fokusområdet

I arbeidet med fokusområdet som er valgt skal lederen sørge for å sette strategi og tiltak for arbeidet, tilpasse arbeidet med fokusområdet til forutsetninger og rammer i sin barnehage (tilpasning til kontekst), bidra til opplæring av ansatte, skape forpliktelse og integritet hos personalet, sette mål for læringsutbytte og la fokusområdet bidra til utvikling av barnehagens kultur. Dette kommer frem i nivå to i implementeringsmodellen.

Nivå tre på modellen beskriver/viser til ulike metoder, områder for samarbeid og konkrete tiltak som kan brukes i de ulike momentene på nivå 2.

«Lederen har det overordnede ansvaret og skal bidra til at det blir arbeidet bredt og på flere nivåer med fokusområdet».

Tidsplan

Tidsplanen vil sette opp konkrete kurs i forhold til fokusområdene i kompetanse- og kvalitetsplanen.

Tidsplanen vil konkretisere kurs 1-2 år frem i tid, og vil være under kontinuerlig evaluering og endring, alt etter behov og satsingsområder fra Fylkesmannen i Rogaland.

PERIODE	TEMA	FOR	EVENTUELT
Høsten 2016	Tilknytningsbaserte barnehager ved Gerd Abrahamsen	Opplæring for styrere og pedagoger	
Våren 2017	Tilknytningsbaserte barnehager	Hele personalet	
Våren 2017	Overgangen bhg-skole ved S.Aukland	Pedagogene	
Våren 2017	Ny Rammeplan- implementering ved S.Aukland	Styrere	
	Barn med særlige behov ved Signe Lise Frøyland	Planleggingsdag for alle	½ dag med kurs ½ dag med jobb i egen barnehage
Høsten 2017	Pedagogisk ledelse med fokus på lederrollen ved Mindup	Pedagogiske ledere	
Våren 2018 (07.03.18)	Lek med fokus på voksenrollen ved Terje Melaas	Planleggingsdag for alle	

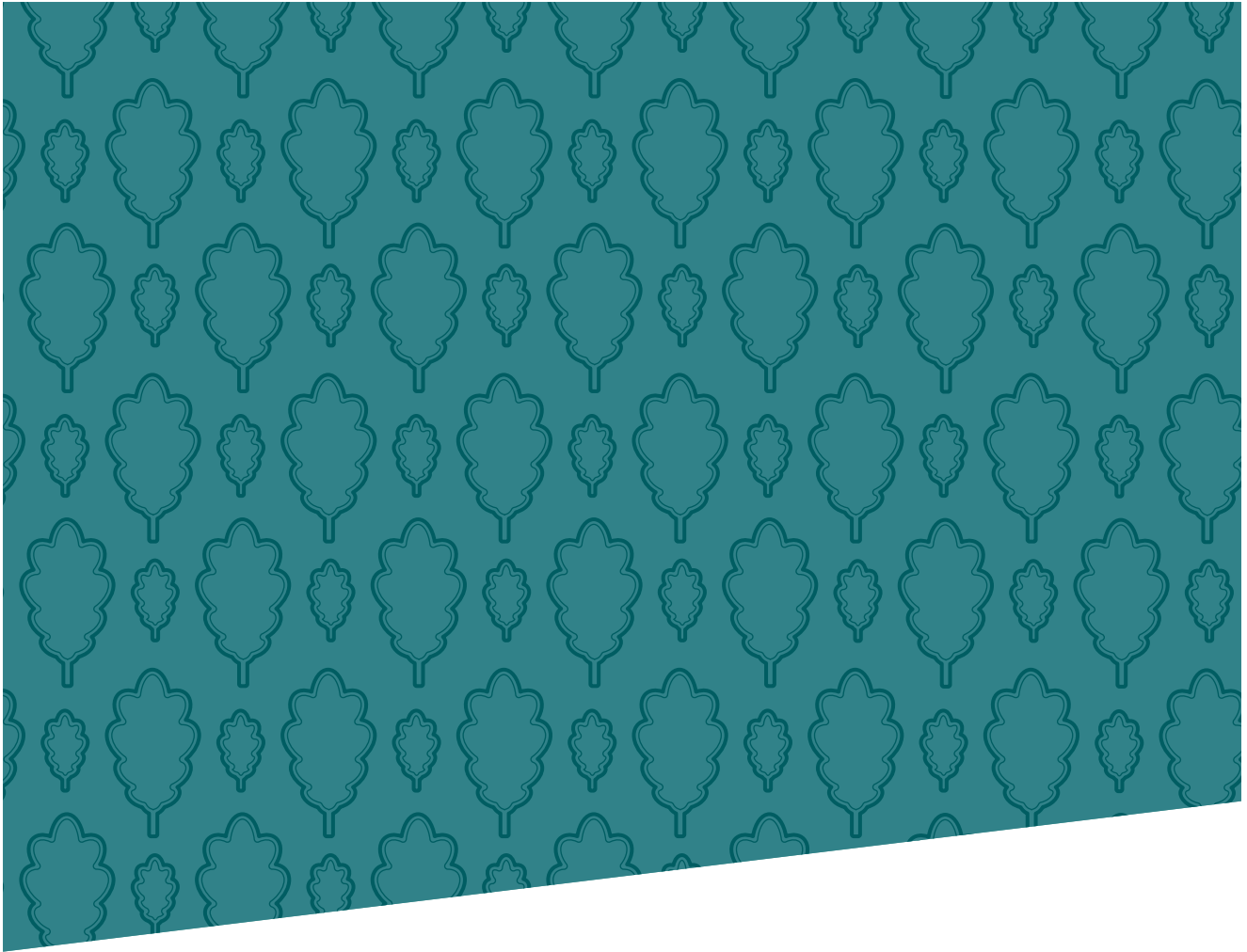
Evaluering av kvalitets- og kompetanseplanen

For å jobbe etter en plan som sikrer «rett kurs» i forhold til de aktuelle fokusområdene i planen, er det viktig at vi har gode rutiner på evaluering. Alle barnehagene må delta i dette arbeidet.

Det settes opp en ½ årlig evaluering av planen, spesielt i forhold til aktuelle kurs, på ledermøte i barnehagen.

Det vurderes fra kurs til kurs hvordan de ulike barnehagene skal involveres i dette arbeidet.

«Vi ønsker å bidra til kontinuerlige utviklingsprosesser og kompetanseløft i barnehagene».

Barnehager i Eigersund kommune

Eigerøy barnehage
Grøne Bråden barnehage
Helleland FUS barnehage
Hellvik barnehage
Hestnes FUS barnehage
Husabø barnehage
Jernhagen barnehage
Kiellandskogen FUS barnehage
Lykkeliten barnehage SA
Andelslaget Raketten barnehage SA
Robåten FUS barnehage
Rundevoll barnehage
Skattekisten kulturbarnehage AS
Slettebø barnehage
Varden andelsbarnehage
Tusenbeinet åpen barnehage

**EIGERSUND
KOMMUNE**

Telefon: 51 46 80 00 / post@eigersund.kommune.no

www.eigersund.kommune.no